

รายงานการประชุม
คณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจ
ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป (Thai - EU FLEGT VPA) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓
วันที่ ๔ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
ณ ห้องประชุม ชั้น ๒ อาคาร H.A.Slade กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช

ผู้มาประชุม

๑.	นายจิระศักดิ์ ชูความดี	รองอธิบดีกรมป่าไม้	ประธาน
๒.	นางกันตินันท์ ผิวสะอาด	ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๓.	นางสาวสทิตริจิต ปรีบุญโญ	นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ กรมเจรจาการค้าระหว่างประเทศ	คณะทำงาน
๔.	นายสุกัลป์ สิริจันทร์ดิลก	นิติกรชำนาญการ กรมศุลกากร	คณะทำงาน
๕.	พ.ต.อ. ธณชชนม์ เก่งกสิกิจ	ผู้กำกับการ ๓ กองบังคับการปราบปรามการกระทำความผิด เกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	คณะทำงาน
๖.	นางวรรณวิสา โชคศิริ	นิติกรปฏิบัติการ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	คณะทำงาน
๗.	นายณรงค์ชัย ชลภาพ	หัวหน้าส่วนประจำสำนักวิจัยและพัฒนาการจัดการ ป่าไม้เศรษฐกิจอย่างยั่งยืน องค์การอุตสาหกรรมป่าไม้	คณะทำงาน
๘.	นายสุกัณฑ์ พึ่งกุล	ผู้อำนวยการส่วนระบบสารสนเทศ และภูมิ สารสนเทศ กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๙.	นางสาวพัชณูสิตา ฐิติเลิศสงส์	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ สำนักจัดการที่ดินป่าไม้ กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑๐.	นายเอกธัช วรศิริภัก	เจ้าพนักงานป่าไม้อาวุโส (แทน) ผู้อำนวยการสำนักการอนุญาต กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑๑.	นายศิรเทพ สุจรรยา	เจ้าพนักงานกรมป่าไม้ชำนาญงาน สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑๒.	นายสาโรจน์ วัฒนสุขสกุล	ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านวิจัย และพัฒนาผลผลิตป่าไม้ สำนักวิจัยและพัฒนาการป่าไม้ กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑๓.	นายวิจารณ์ เสนากุล	นิติกรชำนาญการ (แทน) ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑๔.	นายสภลท์ บุญเสริมสุข	ผู้อำนวยการส่วนความร่วมมือด้านการป่าไม้ ระหว่างประเทศ กรมป่าไม้	คณะทำงาน
๑๕.	นางเบญจวรรณ คงรวย	เศรษฐกรชำนาญงาน (แทน) ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมธุรกิจการป่าไม้	คณะทำงาน

/๑๖. นายนิรุตน์...

๑๖. นายนิรุฒม์ บัวพา	เครือข่ายภาคประชาสังคมเพื่อการจัดการป่าอย่างยั่งยืนและเป็นธรรม – เฟล็กที	คณะทำงาน
๑๗. นายสุวิทย์ ทองหอม	เครือข่ายเกษตรกรชาวสวนยาง ๑๖ จังหวัดภาคใต้	คณะทำงาน
๑๘. นายวิโรจน์ ตีปิน	มูลนิธิเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืนภาคเหนือ	คณะทำงาน
๑๙. นางยิ่งลักษณ์ ปฏิภาณเทวา	ประธาน สหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน จำกัด	คณะทำงาน
๒๐. นายจิรววัฒน์ ตั้งกิจงามวงศ์	สมาคมอุตสาหกรรมไม้	คณะทำงาน
๒๑. นางสาวขวัญหทัย ธนทรัพย์วงศ์	เจ้าหน้าที่ฝ่ายส่งเสริมการค้าและการลงทุนสภาหอการค้าแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๒๒. นายอมรพงศ์ หิรัญวงศ์	กรรมการสมาคมธุรกิจไม้โตเร็ว	คณะทำงาน
๒๓. นายปิง ชุนหวัง	เลขาธิการ กลุ่มอุตสาหกรรมไม้อัด ไม้บาง และวัสดุแผ่น	คณะทำงาน
๒๔. นางสาวศศิณา เถียรพรมราช	ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย	คณะทำงาน
๒๕. นายวิชิต ประธานราษฎร์	นายกสมาคมไม้เก่า	คณะทำงาน
๒๖. ผศ.อิทธิพล ศรีเสาวลักษณ์	นักวิชาการอิสระด้านกฎหมาย	คณะทำงาน
๒๗. นายปรเมศวร์ พายัพสถาน	ศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก	คณะทำงาน
๒๘. นายกฤตย์โรจน์ เฉลิมเกียรติ	ผู้อำนวยการส่วนรับรองการป่าไม้ สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ
๒๙. นางอุทาร์ตน์ ศุขสุเมฆ	ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการป่าไม้ สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้	คณะทำงานและ ผู้ช่วยเลขานุการ

ผู้ไม่มาประชุม เนื่องจากติดภารกิจ/ราชการ

๑. ผู้แทนกรมการค้าต่างประเทศ	คณะทำงาน
๒. ผู้อำนวยการส่วนส่งเสริมการปลูกไม้เศรษฐกิจ	คณะทำงาน
๓. ผู้แทนเครือข่ายวิสาหกิจชุมชน	คณะทำงาน
๔. ผู้แทนสถาบันพัฒนาทรัพยากร และเกษตรกรยั่งยืน แม่ทา	คณะทำงาน
๕. ผู้แทนสมาคมโรงเลื่อยจักร	คณะทำงาน
๖. ผู้แทนคณะวนศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์	คณะทำงาน

ผู้เข้าร่วมประชุม

๑. นางชวนพิศ จันทรวราทิตย์	ผู้เชี่ยวชาญด้านที่ปรึกษาการประมงต่างประเทศ กรมประมง
๒. นายประพันธ์พงษ์ คงศรีรอด	สำนักแผนงานและสารสนเทศ กรมป่าไม้
๓. นายมนตรี โยธาภิรักษ์	เลขานุการ สหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน
๔. Ms. Erica Pohman	FLEGT Consultant, FAO
๕. นายมนตรี อินต๊ะเสน	นักวิชาการป่าไม้ปฏิบัติการ ส่วนมาตรฐานการป่าไม้ กรมป่าไม้
๖. นางสาวสมฤดี นิโครวัฒน์ยิ่งยง	FLEGT Facilitator for Thailand, FLEGT Facility, EFI
๗. นายสมพร คงธนกฤตกร	EFI
๘. นางสาวภาวิณี อุดมใหม่	ที่ปรึกษาการจัดทำภาคผนวก
๙. นายเมทนี สีมันตร	นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ ส่วนรับรองการป่าไม้ กรมป่าไม้

๑๐.	นางปิยะทิพย์ เอี้ยวพาณิชย์	ที่ปรึกษา สมาคมธุรกิจไม้
๑๑.	นางสาวภาวิณี อุดมใหม่	ที่ปรึกษาการจัดทำภาคผนวก
๑๒.	นายสมพร คงชนกฤตกร	SmE Consultant, EFI
๑๓.	นายเอกอนันต์ สิทธิพิพิงศ์	กรมศุลกากร
๑๔.	นายวินิตา ทองนุช	สำนักส่งเสริมการปลูกป่า กรมป่าไม้
๑๕.	นายวิโรจน์ คณะพงษา	กลุ่มไม้อัด ไม้บาง และวัสดุแผ่น
๑๖.	นางสาวอภิรดี จิตต์ปรารพ	สำนักกฎหมาย กรมป่าไม้
๑๗.	นางสาวปานจิต ต้นสม	ที่ปรึกษาสำนักงานเลขาธิการไทย - อียู เฟล็กที กรมป่าไม้
๑๘.	นางสาวญารากรณ์ ชาญขำนิ	เจ้าหน้าที่ประสานงานสารสนเทศและข้อมูลข่าวสาร
		สำนักงานเลขาธิการไทย - อียู เฟล็กที กรมป่าไม้
๑๙.	นางสาวอรอิริญา พักถาวร	ผู้ช่วยสำนักงานเลขาธิการไทย-อียู เฟล็กที
		สำนักงานเลขาธิการไทย - อียู เฟล็กที กรมป่าไม้

เริ่มประชุม เวลา ๐๙.๓๐ น.

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่อง ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

นายจิระศักดิ์ ชูความดี รองอธิบดีกรมป่าไม้ ทำหน้าที่ประธานในการประชุมคณะทำงานจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป (Thai – EU FLEGT VPA) ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓ โดยการประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) รับรองร่างเอกสารการควบคุมการนำเข้าเคลื่อนที่ไม้บนที่ดินเอกชน ๒)หารือเกี่ยวกับแนวทางในการพัฒนาหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการ THA-TLAS และ ๓) หารือเกี่ยวกับแนวทางในการขอรับการสนับสนุนในการพัฒนาร่างเอกสารต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องรับรองรายงานการประชุม

๒.๑ รายงานการประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ เมื่อวันที่ ๑๒-๑๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๒ และประเด็นสืบเนื่อง (เอกสารแนบที่ ๑)

ที่ประชุมไม่มีข้อแก้ไขและรับรองรายงานการประชุมดังกล่าว

ประเด็นสืบเนื่อง

๑. ฝ่ายเลขานุการไทย – อียู เฟล็กที ได้ปรับแก้รายงานการประชุมครั้งที่ ๕/๒๕๖๒ ตามมติที่ประชุมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว และได้ส่งให้คณะทำงานฯ ผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ พร้อมกับหนังสือเวียนเลขที่ ทส ๑๖๑๓.๒/๑๗๐๘๑-๘ ลงวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๒
๒. ส่วนมาตรฐานการป่าไม้เพิ่มเติมข้อมูลในเอกสารการนำเข้าเคลื่อนที่บนที่ดินเอกชนที่เวียนโดยสภาอุตสาหกรรมเรียบร้อยแล้วในการประชุมคณะทำงานกลุ่มย่อยเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยจะนำเสนอในวาระที่ ๔.๑
๓. ส่วนมาตรฐานการป่าไม้ได้จัดการประชุมหารือเพิ่มเติมเกี่ยวกับเกี่ยวกับกฤษฎีกาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการปรับแก้กฎหมายเพื่อรองรับเฟล็กที เมื่อวันที่ ๗ มกราคม ๒๕๖๓ ที่ผ่านมา
๔. ที่ปรึกษาด้านการจัดทำภาคผนวกได้ปรับแก้เอกสาร Due Diligence System (DDS) ตามแนวทางที่ที่ประชุมให้ไว้เรียบร้อยแล้ว แต่กรมป่าไม้ไม่เห็นว่าการหารือเพิ่มเติมเพื่อทำความเข้าใจในกระบวนการดังกล่าวอีกครั้ง จึงเสนอให้มีการจัดประชุมแยกต่างหากในเรื่องดังกล่าว
๕. ส่วนมาตรฐานการป่าไม้ยังไม่ได้จัดประชุมผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์เนื้อและกระดากโดยประสานกับสภาอุตสาหกรรมในการเชิญผู้แทนดังกล่าว
๖. ฝ่ายเลขานุการ ได้มีการปรับแก้แผนการดำเนินงานการทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจ Voluntary Partnership Agreement (VPA) ตามความเห็นของที่ประชุมเรียบร้อยแล้ว โดยทางกรมป่าไม้ได้ประสานงานไปยังอียูเรียบร้อยแล้ว
๗. ที่ปรึกษาด้านการจัดทำภาคผนวกได้ปรับแก้เอกสารระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ Timber Legality Assurance System (TLAS) และ การควบคุมการนำเข้าเคลื่อนที่ไม้ Supply Chain Controls (SCC) และได้รับความเห็นชอบในการประชุมคณะอนุกรรมการเพื่อเตรียมการรองรับการบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ ธรรมชาติและการค้า จากสหภาพยุโรปเรียบร้อยแล้ว

มติที่ประชุม รับทราบ และรับรองรายงานการประชุมคณะทำงานฯ ครั้งที่ ๖/๒๕๖๒ นอกจากนี้กรมป่าไม้เสนอให้ดำเนินการจัดประชุมแยกต่างหากเรื่องกระบวนการ Due Diligence System (DDS) เพื่อหารือเพิ่มเติมและทำความเข้าใจกระบวนการดังกล่าวให้ดียิ่งขึ้น

/ระเบียบวาระ...

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเพื่อทราบ

๓.๑ การปรับปรุงคำสั่งกรมป่าไม้ ที่ ๔๒๕๗/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจระหว่างประเทศไทยและสหภาพยุโรป (Thai – EU FLEGT VPA)

นายสมพร คงธนฤตกร ที่ปรึกษาจากสถาบันป่าไม้ยุโรป และ Forest Trend แจ้งขอเปลี่ยนแปลงชื่อในคำสั่งดังกล่าวให้ถูกต้องได้แก่ ลำดับ ที่ ๓๒ จากชื่อ สมาคมไม้เรือนเก่า เป็น “สมาคมไม้เก่า”
มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๒ มติที่ประชุมคณะกรรมการเพื่อเตรียมการรองรับการบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ ธรรมชาติ และ การค้า จากสหภาพยุโรป ครั้งที่ ๑/๒๕๖๓

นางกนิตินันท์ ผิวสอาด ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้ แจ้งผลการประชุม คณะอนุกรรมการฯ ซึ่งได้จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๘ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๒ และ วันที่ ๙ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๓ มีมติผ่านความเห็นชอบร่างภาคผนวกดังต่อไปนี้

- ร่างภาคผนวกที่ ๓ เจาะใจในการปล่อยสินค้าที่มีใบอนุญาตเฟล็กทีของประเทศไทยเข้าสู่สหภาพยุโรป
- ร่างภาคผนวกที่ ๕ ระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ไทย
- ร่างภาคผนวกที่ ๖ การควบคุมการนำเคลื่อนที่ไม้ของไทย
- ร่างภาคผนวกที่ ๗ คำอธิบายการตรวจสอบโดยอิสระ
- ร่าง VPA Roadmap ฉบับแก้ไข

โดยร่างดังกล่าวข้างต้นจะนำเข้าพิจารณาในคณะกรรมการเจรจาการค้าข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจ (VPA) ในการบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ ธรรมชาติ และการค้า (FLEGT) ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป (EU) ต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

๓.๓ การศึกษาดูงานเรื่องการจัดทำ Due Diligence (DD) ที่ประเทศอังกฤษ และประเทศเยอรมัน

นางกนิตินันท์ ผิวสอาด ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้ นำเสนอบทเรียนที่ได้จากการศึกษาดูงานโดยได้เดินทางไปพร้อมผู้แทนจากกรมป่าไม้ กระทรวงพาณิชย์ และสำนักงานเลขานุการไทย - อียู เฟล็กที รวมทั้งสิ้น ๕ ท่าน และได้รับการอำนวยความสะดวกจากเจ้าหน้าที่ Forest Trend จำนวน ๓ ท่าน ซึ่งได้มีโอกาสไปแลกเปลี่ยนความเข้าใจเกี่ยวกับระบบ DD กับหน่วยงานผู้มีอำนาจ (Competence Authority: CA) หน่วยงานนิติวิทยาศาสตร์ และองค์กรให้คำปรึกษาการทำ DD แก่ผู้ประกอบการทั้งในประเทศอังกฤษ และเยอรมัน รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๒

การศึกษาดูงานครั้งนี้มีประโยชน์ต่อการพัฒนาการควบคุมการนำเข้าไม้เป็นอย่างมากและทำให้ประเทศไทยได้ตระหนักถึงแนวทางใหม่ๆ ที่ต้องมีการพัฒนาเพิ่มเติม รวมทั้งการได้รับการผลักดันจากทุกภาคส่วนให้เกิดขึ้นไม่ว่าจะเป็นการเตรียมความพร้อมของผู้ประกอบการ การเสริมสร้างความตระหนักถึงความรับผิดชอบและบทบาทที่ชัดเจนของผู้ที่เกี่ยวข้อง เช่น เจ้าหน้าที่รัฐ และผู้ประกอบการ เป็นต้น รวมถึงการบังคับใช้กฎหมายอีกด้วย

นายจิรวุฒิ ตั้งกิจงามวงศ์ นายกสสมาคม/กรรมการ สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย สนับสนุนแนวทางการจัดทำ DDS ในรูปแบบ Post Import เนื่องจากเห็นว่าเหมาะสมกับประเทศไทยและไม่ส่งผลกระทบต่อธุรกิจการค้าไม้

นายสุกัลป์ สิริจันทร์ดิกล นิตกรชำนาญการ กรมศุลกากร เสนอให้ที่ประชุมมีการทบทวนกระบวนการ DDS ทั้งแบบ Pre และ Post Import รวมถึงกฎหมายที่จะมารองรับกระบวนการดังกล่าว

/มติที่ประชุม...

มติที่ประชุม รับทราบ และที่ประชุมเห็นชอบในการทบทวนกระบวนการ DDS อีกครั้ง

๓.๔ การกำหนดการประชุมร่วมระหว่างกลุ่มผู้เชี่ยวชาญของประเทศไทยและสหภาพยุโรป Joint Expert Meeting (JEM) และ การเจรจาจัดทำข้อตกลงเป็นหุ้นส่วนด้วยความสมัครใจ การบังคับใช้กฎหมายป่าไม้ ธรรมชาติ และการค้า ระหว่างประเทศไทยกับสหภาพยุโรป Negotiation (NEG)

นางสาวปานจิต ต้นสม ที่ปรึกษาสำนักงานเลขานุการไทย-อียู เฟล็กที แจ้งที่ประชุมเรื่องการประสานงานระหว่างกรมป่าไม้โดยสำนักการป่าไม้ต่างประเทศ (FLEGT Focal Point) และสหภาพยุโรป โดยทางสหภาพยุโรป ไม่สะดวกในการประชุมเจรจาในช่วงเวลาที่ฝ่ายไทยนำเสนอ (มี.ค. ๖๓) และขอเสนอช่วงเวลาใหม่หลังจากมีการจัดการตารางฝ่ายตนเรียบร้อยแล้ว โดยจะแจ้งให้ทราบในภายหลัง อย่างไรก็ตาม ในส่วนของการเตรียมความพร้อมด้านเอกสารของฝ่ายไทยนั้น ยังคงดำเนินการตามกำหนดการเดิมต่อไป

มติที่ประชุม รับทราบ

ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องเพื่อพิจารณา

๔.๑ ร่างเอกสารการนำเคลื่อนที่ไม้บนที่ดินเอกชน (SCC on Private Land)

นางอุทาร์ตน์ ศุขสุเมฆ ผู้อำนวยการส่วนมาตรฐานการป่าไม้ สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้ ได้นำเสนอร่างเอกสารที่ได้มีการแก้ไขโดยคณะทำงานกลุ่มย่อยเมื่อวันที่ ๒๕ ตุลาคม ๒๕๖๒ โดยได้นำความเห็นสถาบันป่าไม้ยุโรป (EFI) EU FLEGT Facility มาพิจารณาประกอบการแก้ไขดังกล่าว ซึ่งได้มีการเสนอความเห็นอย่างกว้างขวางในหลากหลายแง่มุม ซึ่งมีประเด็นสำคัญดังนี้

๔.๑.๑ การตรวจสอบย้อนกลับ

นายปรเมศวร์ พายัพสถาน เจ้าหน้าที่โครงการ ศูนย์ฝึกอบรมวนศาสตร์ชุมชนแห่งภูมิภาคเอเชียแปซิฟิก เสนอให้สร้างระบบในการตรวจสอบย้อนกลับไม่ให้ชัดเจนได้เพื่อในอนาคตอาจพาราอาจจะนำมาใช้ได้แทนที่จะเป็นการแก้กฎหมาย

๔.๑.๒ การพัฒนากระบวนการสำแดงความถูกต้องของไม้ด้วยตนเอง (Self-Declaration: SD)

นางสาวปานจิต ต้นสม ที่ปรึกษาสำนักงานเลขานุการไทย - อียู เฟล็กที เสนอให้ปรับแก้เอกสารโดยมุ่งเน้นในกระบวนการการสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายด้วยตนเอง (Self-Declaration) เนื่องจากในกระบวนการทำไม้บนที่ดินเอกชนประเภทอื่นได้ถูกบัญญัติในกฎหมายและได้อธิบายอยู่ในเอกสารภาคผนวกเรื่องการควบคุมการนำเคลื่อนที่ไม้แล้ว

นางกันตินันท์ ผิวสอาด ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้ ขอมติที่ประชุมในการพัฒนาเอกสารโดยมุ่งเน้นกระบวนการ SD บนที่ดินเอกชน

๔.๑.๓ ผู้เป็นพยาน

เนื่องจากที่ประชุมมีการถกเถียงผู้ที่ควรมีสถานีในการเป็นพยาน จึงได้มีการวางกรอบแก้ไขเอกสารในเรื่องดังกล่าวโดยอยู่บนพื้นฐานข้อเสนอของ พ.ต.อ. ธนัชชนม์ เก่งกลสิกิจ ผู้กำกับการ ๓ กองบังคับการปราบปรามการกระทำผิดเกี่ยวกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ที่ให้ความเห็นเกี่ยวกับความน่าเชื่อถือของพยานที่จะมารับรองแหล่งที่มาของไม้ควรคำนึงถึงระดับความน่าเชื่อถือที่เหมาะสมและเป็นหน่วยงานที่อยู่ใกล้ชิดกับแหล่งที่ปลูกไม้นั้นเพื่อให้ผู้บังคับใช้กฎหมายสามารถมั่นใจในระดับหนึ่ง เช่น ฝ่ายบริหารท้องถิ่น (นายกองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนท้องถิ่น)

๔.๑.๔ ความเสี่ยง

นางสาวสมฤดี นิโครวัฒน์ยิ่งยง EU-FLEGT Facilitator for Thailand, สถาบันป่าไม้ยุโรป (EFI) เตือนความจำเกี่ยวกับประเด็นที่ประเทศไทยเคยหารือเกี่ยวกับการจำแนกความเสี่ยงในเรื่องนี้กับ EFI แล้วโดยทางนั้นได้ยอมรับข้อเสนอของไทยที่ไม้ชนิดใดมีความเสี่ยงต่ำไม่จำเป็นต้องมีพยานในการรับรองแหล่งที่มาของไม้ แต่ไม้ที่มีความเสี่ยงสูงจำเป็นต้องมีพยานในการรับรองแหล่งที่มา และขอให้ที่ประชุมพิจารณาอยู่บนพื้นฐานดังกล่าว

นายสมพร คงธนภตุตกร ที่ปรึกษาจากสถาบันป่าไม้ยุโรป และ Forest Trend ยกตัวอย่างการประเมินความเสี่ยงในการนำเข้าไม้ของสหภาพยุโรปที่ประเมินจาก ๔ ประเด็นหลัก ได้แก่ ๑) แหล่งที่มา ๒) ชนิดพันธุ์ ๓) หนังสือรับรอง และ ๔) ประเทศต้นทาง

เนื่องจากชนิดพันธุ์ที่จะกำหนดเป็นความเสี่ยงสูงยังมิได้มีการระบุอย่างชัดเจน โดยจากผลการประชุมล่าสุดเห็นชอบให้มีการศึกษาเกี่ยวกับไม้ดังกล่าวเพื่อสะท้อนให้เห็นถึงสถานการณ์ปัจจุบันให้มากที่สุด โดยเห็นว่าการกำหนดตามชนิดพันธุ์ไม้หวงห้ามหรือบัญชีแนบท้ายกฎหมายใดๆ ยังมิได้สะท้อนถึงสถานการณ์ไม้ที่แท้จริง

๔.๑.๕ ประเด็นอื่นๆ

นายสมพร คงธนภตุตกร ที่ปรึกษาจากสถาบันป่าไม้ยุโรป และ Forest Trend เสนอให้ไม้เก่าซึ่งระบุเป็นส่วนหนึ่งของ O๓ (เฉพาะไม้ที่รื้อถอนตามกฎหมาย) ควรรวมลงในเอกสารนี้ และควรพิจารณารวมไปถึงไม้ยางด้วย

มติที่ประชุม เห็นชอบและให้ดำเนินการดังนี้

๑. ให้สำนักกฎหมายปรับแก้เอกสารในส่วนคำจำกัดความ และให้ส่วนมาตรฐานฯปรับแก้เอกสารตามความเห็นที่ประชุมโดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๒. ให้กรมป่าไม้จัดเวทีที่เกี่ยวข้องกับการปรับแก้ พ.ร.บ.สวนป่าฯ โดยสหกรณ์สวนป่าภาคเอกชน และสมาคมธุรกิจไม้ขอเข้าร่วม
๓. ให้คณะทำงานกลุ่มย่อยปรับแก้เอกสารและนำเข้าพิจารณาใหม่ในครั้งหน้า โดยมีแนวทางในการพัฒนาเน้นเรื่องการสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายด้วยตนเอง และแยกกระบวนการบนที่ดินเอกชน และที่รัฐให้สิทธิ์
๔. ให้สมาคมไม้เก่าเข้าร่วมคณะทำงานกลุ่มย่อยไม้บนที่ดินเอกชน

๔.๒ แนวทางในการพัฒนาหน่วยงานตรวจพิสูจน์ภายใต้โครงสร้างระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ไทย (THA-TLAS)

ที่ประชุมมอบหมายให้คณะทำงานกลุ่มย่อยฯ ไปร่างทางเลือกของหน่วยงานตรวจพิสูจน์ภายใต้โครงสร้างระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ในประเทศไทย (THA-TLAS) เพื่อนำเข้าพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป

มติที่ประชุม เห็นชอบ

ระเบียบวาระที่ ๕ เรื่องอื่น ๆ (หากมี)

๕.๑ การรับรองการสนับสนุนจาก Forest Trend ในการจัดทำแนวทางการนำเข้าไม้ (Import Control)

นางกนิตินันท์ ผิวสอาด ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้ แจ้งในที่ประชุมเกี่ยวกับการหารือระหว่างการศึกษาดูงานข้างต้นในกลุ่มผู้ศึกษาดูงานและผู้จัด โดยเบื้องต้นเสนอประเด็นตามรายการด้านล่างเพื่อขอรับการสนับสนุนจาก Forest Trend ได้แก่

/การสนับสนุน...

- การสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านในการและเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับกระบวนการนำเข้าของสหภาพยุโรป
- การสนับสนุนที่ปรึกษาในการปรับแก้ร่างเอกสารแนวทางการนำเข้าไม้ของประเทศไทย
- การจัดการศึกษาดูงานในประเทศที่มีกระบวนการนำเข้าไม้ที่แตกต่างจากสหภาพยุโรป

มติที่ประชุม เห็นชอบ และมอบหมายให้ทางกันดินันท์ ดำเนินการประสานเพื่อแจ้ง Forest Trend ต่อไป

๕.๒ การบรรยายให้ความรู้ หัวข้อ แนวทางการดำเนินงานที่ผ่านมาของประเทศไทยเพื่อรองรับกฎระเบียบของสหภาพยุโรปว่าด้วยการประมงที่ผิดกฎหมาย ขาดการรายงานและไร้การควบคุม (Illegal Unreported and Unregulated Fishing : IUU Fishing)

นางชวนพิศ จันทรวราหิตย์ ผู้เชี่ยวชาญด้านที่ปรึกษาการประมงต่างประเทศ กรมประมง ได้บรรยายเกี่ยวกับขั้นตอนการปลดใบเหลือง IUU ของประเทศไทย รายละเอียดตามเอกสารแนบ ๓

การนำเสนอดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการป้องกันการจับสัตว์น้ำโดยผิดกฎหมาย และการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างชาญฉลาด ซึ่งหลังจากประเทศไทยได้ใบเหลือง หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยมีกรมประมงเป็นหน่วยงานหลักในการดำเนินการเพื่อแก้ไข โดยได้มีการปรับแก้กฎหมายของกรมประมงให้มีความทันสมัยกับมาตรการสากล การพัฒนาระบบตรวจสอบย้อนกลับ การออกใบรับรองการจับสัตว์น้ำ (Catch Certificate) และใบรับรองการแปรรูปสัตว์น้ำ (Processing statement) การการแลกเปลี่ยนข้อมูลอย่างทันทั่วทั้งที่กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง การนำเทคโนโลยีมาใช้เพื่อสนับสนุนการตรวจสอบ การประเมินผล โดยมีประเด็นสำคัญดังนี้

- IUU มีหลักการคล้ายคลึงกันกับ FLEGT เช่น การตรวจพิสูจน์ การตรวจย้อนกลับ การทำงานอย่างบูรณาการของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรวมทั้งหน่วยงานแรงงาน การมี Competence Authority (CA) การออกใบอนุญาต และการลงทะเบียนผู้ประกอบการ
- การออกมาตรการอย่างสม่ำเสมอเพื่อให้สอดคล้องกับสถานการณ์ในปัจจุบัน
- กำหนดบทลงโทษที่รุนแรงเพื่อปรามผู้กระทำผิดกฎหมาย
- การควบคุมอย่างเคร่งครัดตลอดจนห่วงโซ่อุปทาน
- การส่งเสริมการทำประมงอย่างกฎหมาย และพัฒนาภาพลักษณ์ในการค้ากับประเทศอื่นนอกเหนือจากสหภาพยุโรป
- การบริหารจัดการทรัพยากรอย่างชาญฉลาด การควบคุมการจับสัตว์น้ำ รวมถึงวันที่ชาวประมงสามารถทำการประมงได้
- รัฐบาลอนุมัติการเพิ่มบุคลากรเพื่อให้สามารถดำเนินการตามระบบใหม่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ
- การปรับปรุงโครงสร้างกรมประมงให้สอดคล้องกับกฎหมายใหม่
- การคำนึงถึงมาตรการต่างๆ ในระดับสากลในการพัฒนากฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- มีมาตรการช่วยเหลือหากผู้ทำประมงไม่สามารถทำตามกฎระเบียบได้ (เปลี่ยนอาชีพ) โดยการซื้อเรือคืน
- เครื่องมือติดตามเรือ ผู้ประกอบการเป็นผู้รับผิดชอบ (ซื้อเครื่องและรายเดือน)
- ปัญหาเรื่องความเสี่ยงในการนำเข้าสัตว์น้ำ ในประเทศต้นทางที่ไม่มีใบรับรองจับสัตว์น้ำ (Catch Certificate) โดยดำเนินการตามแนวทางของ FAO โดยการกำหนดการขึ้นท่า (๒๒ ท่า) เท่านั้น
- ความร่วมมือและแลกเปลี่ยนข้อมูลกับหน่วยงานภายในและต่างประเทศ เช่น ประเทศผู้ส่งออกองค์กรบริหารจัดการระดับภูมิภาค (IOTC) องค์กรอิสระ เป็นต้น
- มีการสนับสนุนผู้เชี่ยวชาญจากต่างประเทศ

- มีระบบ Real Time (Fishing Info) ในการแลกเปลี่ยนข้อมูลภาครัฐ เช่น แรงงาน คน ผลการจับ ในลักษณะทำข้อตกลงร่วมกัน โดยจ้างผู้เชี่ยวชาญดำเนินการ โดยหารือกับทุกหน่วยงานมีการหารือร่วมกัน
- ทำข้อตกลงกับกรมเจ้าท่าในการแลกเปลี่ยนข้อมูล
- หน่วยงานออกใบรับรอง Catch Certificate คือ กองควบคุมตรวจสอบสินค้าประมง โดยดูฐานข้อมูลและเอกสารต่างๆ ก่อนออกใบรับรอง ผู้ส่งออกมีหน้าที่ต้องเตรียมเอกสารมาให้หน่วยงานดังกล่าว
- อธิปไตยมอบอำนาจให้เจ้าหน้าที่ในการออกใบอนุญาต และต้องส่งชื่อและลายเซ็นต่งส่งไปทั่วโลก
- หน่วยงานนี้ตรวจเอกสารและออกใบอนุญาตเอง หากมีข้อสงสัยจะมีการประสานงานกับหน่วยงานที่ตรวจตลอด SCC
- มีหน่วยงานที่ตรวจตลอด SCC อยู่แล้วและมีเอกสารในแต่ละจุดควบคุมอยู่แล้ว

มติที่ประชุม รับทราบ และเห็นว่าหากคณะทำงานได้มีโอกาสไปศึกษาดูงานที่กรมประมงจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่ง

๕.๓ การสนับสนุนการแปลเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการกระบวนการ Due Diligence (DDS)

นายสมพร คงธนฤตกร ที่ปรึกษาจากสถาบันป่าไม้ยุโรป และ Forest Trend เสนอการสนับสนุนจาก Forest Trend ในการแปลเอกสาร ๒ ฉบับ ได้แก่ NEPCon Due Diligence Guidelines และ Buying Certified Timber เนื่องจากเห็นว่าน่าจะมีประโยชน์กับการพัฒนากระบวนการ DDS ของประเทศไทย

มติที่ประชุม เห็นชอบ

๕.๔ ประเด็นและการนัดหมายการประชุมครั้งถัดไป

ที่ประชุมมีมติให้จัดการประชุมครั้งต่อไปในวันที่ ๑๒-๑๓ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๖๓ โดยมีวาระเบื้องต้นดังนี้

- พิจารณาแนวทางในการพัฒนาหน่วยงานตรวจพิสูจน์ภายใต้โครงสร้างระบบปรับประกัน ความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ไทย (THA-TLAS)
- พิจารณาร่างเอกสารการยืนยันความถูกต้องตามกฎหมายด้วยตนเองในที่ ดินเอกชน (Self-Declaration)
- พิจารณาร่างเอกสารการนำเข้าไม้ (DDS)
- นำเสนอการจัดการการควบคุมไม้บนที่ดินรัฐ โดยศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (รีคอป)

มติที่ประชุม เห็นชอบ

สิ่งที่ต้องดำเนินการต่อไป

๑. คณะทำงานกลุ่มย่อยหารือและพิจารณากระบวนการควบคุมการนำเข้าไม้อีกครั้ง
๒. สำนักกฎหมายปรับแก้เอกสารในส่วนคำจำกัดความ และให้ส่วนมาตรฐานฯปรับแก้เอกสารตามความเห็นที่ประชุมโดยประสานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง
๓. กรมป่าไม้จัดเวทีเพื่อหารือเกี่ยวกับการปรับแก้ พ.ร.บ.สวนป่าฯ และให้เชิญสหกรณ์สวนป่าภาคเอกชนและสมาคมธุรกิจไม้เข้าร่วมด้วย
๔. คณะทำงานกลุ่มย่อยเรื่อง SCC on PL ปรับแก้เอกสารและนำเข้าพิจารณาใหม่ในครั้งหน้า โดยมีแนวทางในการพัฒนาเน้นเรื่องการสำแดงความถูกต้องตามกฎหมายด้วยตนเอง โดยแยกกระบวนการบนที่ดินเอกชน และที่รัฐให้สิทธิ์

๕. คณะทำงานกลุ่มย่อยเรื่อง THA-TLAS and SCC จัดทำร่างทางเลือกของหน่วยงานตรวจพิสูจน์ภายใต้โครงสร้างระบบรับประกันความถูกต้องตามกฎหมายของไม้ในประเทศไทย (THA-TLAS) เพื่อนำเข้าพิจารณาในการประชุมครั้งต่อไป
๖. ศูนย์วนศาสตร์ชุมชนเพื่อคนกับป่า (รีคอฟ) นำเสนอบทเรียนที่ได้จากการศึกษาการนำเคลื่อนที่ไม้บนที่ดินรัฐในการประชุมครั้งต่อไป
๗. นางกันตินันท์ ผิวสอาด ผู้อำนวยการสำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้ ประสาน Forest Trend เกี่ยวกับประเด็นขอรับการสนับสนุนการพัฒนาแนวทางการนำเข้าไม้
๘. นายสมพร คงธนภุคกร ที่ปรึกษาจากสถาบันป่าไม้ยุโรป และ Forest Trend ดำเนินการแปลเอกสาร ๒ ฉบับ ได้แก่ NEPCon Due Diligence Guidelines และ Buying Certified Timber

เวลาเลิกประชุม ๑๗.๐๐ น.

(ลงชื่อ)

ผู้จัดรายการประชุม

(นางสาวอรอิริญา พักถาวร)

ผู้ช่วยสำนักงานเลขานุการไทย-อียู เฟล็กที

สำนักงานเลขานุการไทย – อียู เฟล็กที กรมป่าไม้

(ลงชื่อ)

ผู้ตรวจรายการประชุม

(นายบุญสุธีร์ จีระวงศ์พานิช)

นักวิชาการป่าไม้ชำนาญการ

สำนักเศรษฐกิจการป่าไม้ กรมป่าไม้